



Samverkansområdena 2011

Redogörelse och bedömning av arbetet i samverkansområden enligt förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
1.1 Uppdraget	4
1.2 Samverkansmyndigheternas uppdrag	4
2. MSB bedömning av arbetet i samverkansområdena	5
2.1 Implementering av vägledningen.....	5
2.2 Ambition och resurser	5
2.3 Rekommendationer för fortsatta arbetet.....	7
3. Teknisk infrastruktur	9
3.1 Deltagare och aktiviteter	9
3.2 Arbetet under år 2011.....	9
3.3 MSB bedömning	10
4. Transporter.....	11
4.1 Deltagare och aktiviteter	11
4.2 Arbetet år 2011.....	11
4.3 MSB bedömning	12
5. Farliga ämnen.....	13
5.1 Deltagare och aktiviteter	13
5.2 Arbetet år 2011.....	13
5.3 MSB bedömning	15
6. Ekonomisk säkerhet	16
6.1 Deltagare och aktiviteter	16
6.2 Arbetet år 2011.....	16
6.3 MSB bedömning	17
7. Geografiskt områdesansvar	18
7.1 Deltagare och aktiviteter	18
7.2 Arbetet år 2011.....	18
7.3 MSB bedömning	19
8. Skydd, undsättning, vård	20
8.1 Deltagare och aktiviteter	20
8.2 Arbetet år 2011.....	20
8.3 MSB bedömning	21
9. MSB:s stöd till arbetet	22
9.1 Kontaktpersonerna	22
9.2 Implementering av vägledningen.....	22
9.3 Mötesplats SO.....	22
9.4 Övrigt stöd	23
Bilaga – Gemensamma projekt 2011	24

Sammanfattning

Under år 2011 har fler gemensamma projekt initierats eller bedrivits i samverkansområden än tidigare år. Här ges några exempel på projekt som involverat samtliga deltagare inom respektive samverkansområde:

- **Transporter: Mötesplats Transporter** med temat privat och offentligt samarbete under en kris som arrangerades med Svenska åkeriföretag och Transportindustriförbundet.
- **Farliga ämnen: Övning Skåne** som omfattade bioterrorism genomfördes tillsammans med Malmö Stad och Region Skåne.
- **Ekonomisk säkerhet:** Ett avtal har tagits fram som möjliggör leverans av drivmedel till reservkraft vid omfattande och långa elavbrott.
- **Skydd, undsättning vård:** Tre projekt initierades avseende termer och begrepp, informationsdelning samt evakuering och utrymning.
- **Geografiskt områdesansvar:** En workshop genomfördes för att utveckla Trafikverkets samverkan med regionala och lokala aktörer.

Implementeringen av "Vägledning för arbetet i samverkansområden" (MSB februari 2011) har bidragit till att samverkansområdena har fått tydligare uppgifter och en mer enhetlig arbetsgång under året.

I arbetet skiljer sig ambitionen markant mellan myndigheterna. De gemensamma projekten drivs i princip av samma myndigheter år från år. Det faktum att flera intressanta projekt startats upp och ger resultat kommer förhoppningsvis att stimulera till fortsatt utveckling av arbetet. Samtidigt finns en risk för att engagemanget hos de mer aktiva myndigheterna på sikt kommer att minska om inte de övriga tar sin del av det gemensamma ansvaret.

Myndigheterna uppmanas att fortsätta utveckla sina strategiska synsätt och skapa en process som är möjlig att arbeta efter på årlig basis med strategiskt inriktningsarbete, analyser, projekt och uppföljning. Överenskommelser för arbetsformer, långsiktig inriktning och verksamhetsplaner bör finnas. Även samverkansformer med andra aktörer, inte minst den privata sektorn, bör ingå i dessa.

Närheten mellan utsedda ledamöter och deras myndighetsledning behöver öka och ledningarna behöver visa ett större engagemang för den strategiska inriktningen av arbetet i samverkansområdena.

Samverkansområdena är ett forum, genom vilket de myndigheter som har ett särskilt ansvar för krisberedskapen kan samordna den planering som varje myndighet ska genomföra. Det är viktigt att alla som refererar till samverkansområdena undviker att beskriva dem på ett sätt som kan leda till den felaktiga föreställningen att de utgör någon egen organisation med ett eget ansvar. Det är alltid de enskilda myndigheterna som har planeringsansvaret.

1. Inledning

1.1 Uppdraget

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska enligt 8 § förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap årligen lämna en redogörelse för och en bedömning av arbetet som har bedrivits inom samverkansområdena till Regeringskansliet. Denna rapport innehåller redogörelse och bedömning av arbetet under år 2011.

1.2 Samverkansmyndigheternas uppdrag

Förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap § 8 föreskriver att myndigheterna ska ingå i samverkansområden. *För att främja en helhets-syn i planeringen för krisberedskap och höjd beredskap ska planeringen för de myndigheter som anges i bilaga till förordningen bedrivas inom samverkansområden.*

Enligt förordningens 11 § ska myndigheterna särskilt:

- Samverka med länsstyrelserna i deras roll som områdesansvarig myndighet.
- Samverka med övriga statliga myndigheter, kommuner, landsting, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda.
- Beakta det arbete som sker inom EU och internationella forum i frågor som rör samhällets krisberedskap.
- Beakta behovet av forsknings- och utvecklingsinsatser och annan kunskapsinhämtning såsom erfarenhetsåterföring av inträffade händelser.
- Beakta behovet av säkerhet och kompatibilitet i de tekniska system som är nödvändiga för att myndigheterna ska kunna utföra sitt arbete.
- Beakta behovet av deltagande i det samhällsgemensamma radiokommunikationssystemet för skydd och säkerhet (Rakel).
- Informera MSB om sin övningsverksamhet och delta i övningsverksamhet som berör deras ansvarsområde.

2. MSB bedömning av arbetet i samverkansområdena

2.1 Implementering av vägledningen

MSB konstaterar att samverkansområdena genom Vägledning för arbetet i samverkansområden (MSB februari 2011) har kommit att följa en viss enhetlig arbetsgång. Till exempel arbetar alla samverkansområden i början av året med att gemensamt ta fram underlag till MSB:s inriktning av anslag 2:4 Krisberedskap. Implementeringen av vägledningens innehåll har dock bara påbörjats och arbetsformerna med de olika momenten fortsätter att utvecklas.

I vägledningen förtydligas att arbetet i samverkansområdena ska utgå från tre perspektiv:

- Strategiskt arbete
- Initierande av projekt
- Informationsutbyte

Det strategiska arbetet är svårast för deltagarna i samverkansområdena att utveckla. Det förutsätter mycket arbete och en fast styrning för att komma fram till beslut om en gemensam strategisk inriktning. Det kräver tid och engagemang av respektive ordförande.

I de flesta samverkansområden finns flera pågående gemensamma arbeten och projekt som diskuterats fram inom respektive samverkansområde. (En sammanställning ges i bilagan.)

Som fora för informationsutbyte har samverkansområdena genom åren fungerat bra. Det är en viktig aspekt i samverkan. Myndigheterna får kännedom om varandras projekt och aktiviteter vilket ger en grund för samordning och gemensamma arbeten.

2.2 Ambition och resurser

Arbetet i samverkansområdena har utvecklats konstruktivt i nästan samtliga samverkansområden, samtidigt som de flesta också möter samma form av problem. Av de positiva sidorna kan följande nämnas:

- Under året har fler projekt än tidigare initierats och/eller bedrivits som är gemensamma för hela samverkansområdena och det finns många uppslag till kommande projekt och arbeten. Till exempel har Skydd, undsättning och vård startat upp tre gemensamma projekt efter att inte ha haft några alls under senare år. Inom Geografiskt områdesansvar har flera nya arbetsgrupper kommit i gång under året.

Datum	Diariernr
2012-02-21	2011-6093

- Några myndigheter tar stort ansvar för arbetet i samverkansområdena. Deras representanter har varit mycket engagerade och drivande samtidigt som de har haft sina myndigheters stöd. Här kan till exempel nämnas Försäkringskassan och Statens veterinärmedicinska anstalt.
- När en myndighet väl har tagit på sig ansvaret för ett projekt har övriga myndigheter i regel också visat stort intresse av att delta.
- Vid mötet med myndigheternas ledningar har dessa uttryckt sitt stöd för samverkansområdenas fortsatta utveckling enligt vägledningen.
- Ordförandena har lagt ner ett omfattande engagemang i sina respektive samverkansområden genom att planera verksamheten samt förbereda möten och beslut.
- Försvarsmaktens deltagande har ökat efter att de under året bjudits in till Skydd, undsättning, vård. De finns nu representerade i tre samverkansområden. Försvarsmaktens deltagande ger bättre förutsättningar för såväl samverkan vid kriser som gemensam planering för åtgärder vid höjd beredskap.

MSB ser också problem och vill särskilt lyfta följande punkter:

- Flera myndigheter tar inte på sig ansvar för gemensamma arbeten och deltar i liten utsträckning i arbetet. Det leder bland annat till att vissa intressanta projekt inte kommer till stånd.
- Skatteverket har öppet deklarerat att de inte kommer att ta på sig huvudansvar för några projekt inom Ekonomisk säkerhet.
- Det finns risk för att engagemanget hos de mer aktiva myndigheterna på sikt kommer att minska om de övriga inte är beredda att ta sin del av det gemensamma ansvaret.
- Rikspolisstyrelsen har angett att de inte kommer att ta på sig ordförandeskapet, på grund av att de anser att det inte ingår i myndigheternas ansvar utan bör ingå i MSB:s stödjande roll. I den efterföljande diskussionen i Skydd, undsättning och vård framgick att det finns en risk att fler myndigheter i så fall kan komma att följa detta resonemang.
- Flera ledamöter upplever att de inte i tillräcklig utsträckning får möjlighet att återkoppla mellan arbetet i samverkansområdet och egen myndighet. Brist på gehör i egen organisation påverkar också myndighetens benägenhet att bidra i samverkansområdet.

Datum
2012-02-21

Diariernr
2011-6093

- Myndigheterna i Samverkansområdet Teknisk infrastruktur ser i princip samverkansområdena enbart som fora för information.
- Regeringens ambition¹ är att fler aktörer ska delta i samverkansområdena, inte minst från privata sektorn. Det finns dock en tröghet i att utveckla det, som delvis beror på att det inte är enkelt att finna formerna för arbetet.
- Myndigheternas representanter i samverkansområdena har viktiga poster i myndigheternas krisledningsorganisationer. Det medför att effekterna av händelserna i Japan samt årets övning SAMÖ-KKÖ² påverkade närvaron i flera samverkansområden under våren.

2.3 Rekommendationer för fortsatta arbetet

Myndigheterna uppmanas fortsätta att gemensamt utveckla sina strategiska synsätt och skapa en process som är möjlig att arbeta efter på årlig basis med strategiskt inriktningsarbete, analyser, projekt och uppföljning.

Överenskommelser för arbetsformer, långsiktig inriktning och verksamhetsplaner bör finnas. Här bör även samverkansformer med andra aktörer, inte minst den privata sektorn, finnas med.

Återkoppling mellan utsedda ledamöter och deras myndighetsledning behöver öka och ledningarna behöver ta ett större ansvar för den strategiska inriktningen av arbetet i samverkansområdena.

Fler myndigheter behöver avsätta de resurser som krävs för att kunna dela på ansvaret att leda gemensamma arbeten. Annars finns det risk att hela strukturen med samverkansområdena stagnerar på längre sikt.

Vid Mötesplats SO för samverkansområdenas generaldirektörer och landshövdingar i november 2011 bejakade deltagarna följande utveckling av samverkansområden:

- Lyfta in fler utvecklingsfrågor.
- Involvera flera aktörer.
- Utveckla samverkan mellan områdena.
- Bidra med att ta fram en gemensam inriktning/strategi för krisberedskap generellt och för användning av anslag 2:4 Krisberedskap.

¹ Anges bl.a. i Skrivelse 2009/10:124 Samhällets krisberedskap – stärkt samverkan för ökad säkerhet.

² Samverkansövning – Kärnkraftsövning, genomfördes våren 2011.

Datum	Diariernr
2012-02-21	2011-6093

Det bekräftade den inriktning som anges i Vägledning för arbetet inom samverkansområden.

Samverkansområdena är ett forum, genom vilket de myndigheter som har ett särskilt ansvar för krisberedskapen kan samordna den planering som varje myndighet ska genomföra. Det är viktigt att alla som refererar till samverkansområdena undviker att beskriva dem på ett sätt som kan leda till den felaktiga föreställningen att de utgör någon egen organisation med ett eget ansvar. Det är alltid de enskilda myndigheterna som har planeringsansvaret.

Eftersom erfarenheterna från Försvarsmaktens medverkan i arbetet inom några av samverkansområdena är goda kan det övervägas om inte Försvarsmakten också borde omfattas av fler bestämmelser i Förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap än vad som idag är fallet.

Teknisk infrastruktur

2.4 Deltagare och aktiviteter

Utpekade av förordning eller MSB	Regionala och lokala aktörer	Övriga
Elsäkerhetsverket	Länsstyrelsen, Jönköping	
Energimyndigheten	Länsstyrelsen, Värmland	
Fortifikationsverket	Landstinget, Jämtland	
Försvarets radioanstalt	Göteborgs stad	
Livsmedelsverket		
MSB		
Post- och telestyrelsen		
Svenska kraftnät		

Ordförandeskap år 2011

Livsmedelsverket

Aktiviteter 2011

Antal heldagsmöten: 6
Internat: 1
Övrigt: Representanter har deltagit på
Mötesplats transporter

Arbetsgrupper 2011

Tillfällig arbetsgrupp för analys av
RSA:er³ inför arbete med underlag till
MSB inriktning av anslag 2:4
Krisberedskap

2.5 Arbete under år 2011

Samverkansområdet Teknisk infrastruktur har använts för informationsutbyte. Vid ett par tillfällen har även privata aktörer bjudits in. Exempel på vad informationen omfattat:

- Privat-offentlig samverkan
- Strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet
- Beroendet av transporter
- Sociala medier i krishantering
- E-myndigheter
- FRA:s Informationssäkerhetstjänst
- Sammanställning av länsstyrelsernas RSA:er
- Informationssäkerhet
- Nationell strategi för förstärkningsresurser
- Övningen SAMÖ-KKÖ
- Teknik skiftet PTS
- Informationssäkerhetsövningen NISÖ

I övrigt har informationen främst gällt vilka projekt respektive myndighet planerat att söka medel från 2:4-anslaget för. En tillfällig arbetsgrupp har

³ Risk- och sårbarhetsanalys

Datum
2012-02-21

Diariernr
2011-6093

besökt Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i Norge för information om upplägg av ett regionalt krisberedskapsseminarium om energi, telecom och vägar inför ett eventuellt motsvarande arrangemang i Sverige.

Kommentar om uppgifter som anges i förordning

Uppgifternas hela ordalydelse återfinns på sidan 4

Uppgift	Kommentar
<i>Samverkan med länsstyrelserna</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Samverkan med övriga som är berörda</i>	Vid ett par tillfällen har privata aktörer bjudits in.
<i>EU och internationella frågor</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Forsknings-, utvecklingsinsatser och erfarenhetsåterföring</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Kompatibilitet i tekniska system</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Deltagande i Rakel</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Övningsverksamhet</i>	Information om övningar har utbytits.

2.6 MSB bedömning

Deltagandet vid mötena har varit bra och som en plattform för information har samverkansområdet också fungerat bra. Däremot har ingen gemensam planering eller strategisk inriktning av krisberedskapsarbete förekommit. Myndigheterna använder samverkansområdet uteslutande som arena för informationsutbyte. Det har funnits vissa planer på att starta gemensamma aktiviteter och strategiskt arbete, men de har inte kommit till stånd. Några deltagare har inställningen att myndigheterna inte bör arbeta gemensamt med planering och inriktning av krisberedskapsarbetet i samverkansområdena. Det finns också ett motstånd mot att privata aktörer ska bjudas in att delta i samverkansområdets arbete. Vissa av deltagarna i samverkansområdet har drivit denna linje sedan samverkansområdena startade. När en översyn av samverkansområdena gjordes för ett par år sedan fanns tendenser till ett förändrat förhållningssätt. Detta har dock inte blivit verklighet.

MSB bedömer att behovet och efterfrågan av bred samverkan inom området teknisk infrastruktur är stort och växande. Som arbetet nu bedrivs i samverkansområdet teknisk infrastruktur uppfylls inte uppgiften enligt krisberedskapsförordningen. Regeringen har i olika skrivelser vid upprepade tillfällen gett uttryck för att arbetet i samverkansområdena måste bli mer strategiskt och involvera fler aktörer. MSB anser därför att en bred samverkan bör komma till stånd enligt förordningens intentioner. Eventuellt kan en ändring av krisberedskapsförordningen behövas för att tydliggöra samverkansområdenas uppgifter.

Datum
2012-02-21

Diariernr
2011-6093

3. Transporter

3.1 Deltagare och aktiviteter

Utpekade av förordning eller MSB	Regionala och lokala aktörer	Övriga
Energimyndigheten Sjöfartsverket Trafikverket Transportstyrelsen	Västerbottens läns landsting Länsstyrelsen Gotlands län Länsstyrelsen i Blekinge län	Försvarsmakten

Ordförandeskap år 2011

Sjöfartsverket t.o.m. 20110630. Transportstyrelsen t.o.m. 20111231

Aktiviteter 2011

Antal heldagsmöten: 8
Internat: 1
Övrigt:
Konferensen Mötesplats Transporter 27-28/10
Gemensam krisutbildning 12-13/10

Arbetsgrupper 2011

Ag CBRN
Ag Kommunikation
Ag Gemensam krisutbildning
Ag Nordisk samverkan
Ag Privatoffentlig samverkan – Mötesplats Transporter
Ag Norrlandstudien

3.2 Arbete år 2011

Under 2011 har Samverkansområdet Transporter arbetat med att definiera och tydliggöra sin gemensamma roll och uppgift inom området samhällsskydd och beredskap. I enlighet med vägledningen avser de att utveckla arbetet med att sprida information om samverkansområdet. Som ett första steg har en övergripande kommunikationsplan tagits fram. Den anger hur de ska informera om vad de gör och vilka de är samt vad de kan bidra med och på vilket sätt andra kan ha nytta av dem. Kontakt med olika branschorganisationer och nätverk ska utökas med exempelvis Sveriges Tågoperatörer.

I oktober genomfördes Mötesplats Transporter. Det var en tvådagars konferens med temat ”privat och offentligt samarbete under en kris”. Sveriges åkeriföretag och Transportindustriförbundet deltog i planeringen och representanter från flera olika aktörer fanns med under dagarna.

Under hösten genomfördes en grundläggande krisutbildning gemensamt under två dagar för drygt 20 personer från Transportstyrelsen, Sjöfartsverket och Trafikverket.

Datum
2012-02-21

Diariernr
2011-6093

Under 2011 påbörjades planeringen av "Norrlandsstudien" som är en transportövergripande analys över sårbarheter och beroenden utifrån ett översvämningsscenario i mellersta Norrland.

Kommentar om uppgifter som anges i förordning

Uppgifternas hela ordalydelse återfinns på sidan 4

Uppgift	Kommentar
<i>Samverkan med länsstyrelserna</i>	Länsstyrelser har deltagit i Mötesplats Transporter
<i>Samverkan med övriga som är berörda</i>	Kontakter med branschorganisationer utvecklas
<i>EU och internationella frågor</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Forsknings-, utvecklingsinsatser och erfarenhetsåterföring</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Kompatibilitet i tekniska system</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Deltagande i Rakel</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Övningsverksamhet</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.

3.3 MSB bedömning

Representation vid mötena är bra. Deltagarna i samverkansområdet driver gemensamt flera projekt. Det interna arbetet i gruppen har medfört att samverkansområdets roll har förtydligats. I linje med vägledningen har gruppen också gjort en kommunikationsplan som vänder sig till viktiga intressenter. Samverkansområdet har verksamhetsplaner på längre och kortare sikt, ett antal arbetsgrupper, höga ambitioner vad gäller privatoffentlig samverkan samt har genomfört flera analyser. Det ger goda förutsättningar för utveckla arbetet i enlighet med vägledningen.

4. Farliga ämnen

4.1 Deltagare och aktiviteter

Utpekade av förordning eller MSB	Regionala och lokala aktörer	Övriga
Kustbevakningen	Göteborgs stad	Försvarmakten (Främst
Livsmedelsverket	Länsstyrelsen i	Totalförsvarets
MSB	Södermanlands län	Skyddscentrum, men
Rikspolisstyrelsen	Stockholms läns	även MUST)
Smittskyddsinstitutet	landsting	Statens kriminaltekniska
Socialstyrelsen	Uppsala kommun	laboratorium
Statens jordbruksverk		Säkerhetspolisen
Statens kriminaltekniska laboratorium		
Statens veterinärmedicinska anstalt		
Strålsäkerhetsmyndigheten		
Totalförsvarets forskningsinstitut		
Tullverket		

Ordförandeskap år 2011

Kustbevakningen

Aktiviteter 2011

Antal heldagsmöten: 8

Internat: 1

Övrigt: 1 övning

Representanter har deltagit på:

- MSB utbildning Farliga ämnen del II
- DSB/Farliga Stoffer konferens, Norge
- Länsstyrelsen i Dalarnas regionala möte

Arbetsgrupper 2011

Ag Forsknings- och utvecklingsfrågor

Ag Övning Skåne

Ag Reviderad arbetsordning
(Överenskommelse om arbetsformer)

4.2 Arbete år 2011

Årets arbete i samverkansområdet Farliga ämnen har till stor del upptagits av två större projekt; Övning Skåne som genomfördes i december samt ett arbete om forskningsbehov.

Övning Skåne genomfördes i samarbete med Malmö stad och Region Skåne. Syftet var att identifiera förmåga och brister på lokal och regional nivå vid en bioterrorhändelse. Experter från centrala myndigheter deltog, liksom några observatörer från norska och danska myndigheter. Övningen genomfördes i seminarieform och var ett pilotprojekt. Erfarenheterna från övningen

Datum
2012-02-21

Diariernr
2011-6093

utvärderas under början av 2012 och därefter tas eventuellt beslut om fler övningar.

Arbetsgruppen för forskning och utveckling föreslog i rapporten *En FoU-process för ökad samverkan* (MSB augusti 2011) en cyklisk arbetsprocess för etablering av hot- och riskbaserad FoU-verksamhet. Arbetsgruppen fick mandat att under året genomföra arbetsprocessen i praktiken, vilket innebar att förbereda en workshop där olika intressenter ska kunna diskutera behov av forskning. Temat för pilotprojektet är avsiktlig spridning av farliga ämnen.

Inom Laboratorieresponsnätverket har tre projekt avslutats och publicerats av Statens veterinärmedicinska anstalt:

- Kunskapsuppbyggnad kring transport av misstänkt smittförande prov från fält till säkerhetslaboratorier
- En förstudie om material och skyddsutrustning vid provtagning inom B-området
- Identifiering av larmvägar i händelse av avsiktlig smittspridning, biokriminalitet och bioterrorism

I övrigt har deltagarna tagit fram ett nytt förslag på överenskommelse för arbetsformer (tidigare: arbetsordning). Den följer vägledningens intentioner och anger bland annat att en särskild grupp ska ges i uppdrag att ta fram en långsiktig inriktning. Vidare har kontakterna underhållits med norska forumet Farlige Stoffer och Direktoratet för samhällssikkerhet og beredskap genom att representanter deltar på varandras möten och konferenser. MSB och andra myndigheter har deltagit för information och diskussion i olika frågor vid möten. Exempel på frågor som funnits på agendan är Samverkansrådet mot terrorism, Sveriges CBRNE-strategi, EU CBRN Action Plan och utvärderingen av SAMÖ-KKÖ.

Kommentar om uppgifter som anges i förordning

Uppgifternas hela ordalydelse återfinns på sidan 4.

Uppgift	Kommentar
<i>Samverkan med länsstyrelserna</i>	Länsstyrelsen i Skåne län deltog i Övning Skåne.
<i>Samverkan med övriga som är berörda</i>	Lokala och regionala aktörer samt Malmö Opera deltog i Övning Skåne. Samverkan med Sveriges lantbruksuniversitet.
<i>EU och internationella frågor</i>	Samverkan sker med norska kollegor. EU CBRN Action Plan har tagits upp.
<i>Forsknings-, utvecklingsinsatser och erfarenhetsåterföring</i>	En arbetsgrupp finns för FoU-frågor. Former för erfarenhetsåterföring har diskuterats med MSB på möten.
<i>Kompatibilitet i tekniska system</i>	Några myndigheter har gemensamma projekt för informationsdelning.
<i>Deltagande i Rakel</i>	Har inte tagits upp specifikt i årets arbete.
<i>Övningsverksamhet</i>	SOFÄ har genomfört en övning och diskuterat utvärderingen av SAMÖ-KKÖ.

4.3 MSB bedömning

Samverkansområdet har många deltagare, varav flera är mycket aktiva. Även de kommunala representanternas engagemang har varit betydelsefullt för arbetet. Genom Övning Skåne och den planerade workshopen om forskningsbehov 2012 har samverkansområdet möjliggjort analys av brister och behov av åtgärder tillsammans med aktörer på lokal och regional nivå. Den ambitionen stämmer väl med intentionerna i vägledningen. Samverkansområdet bör gå vidare med sitt förslag att ta fram en långsiktig inriktning som den årliga verksamhetsplaneringen kan utgå från. Det har inte minst betydelse för att möjliggöra en konsekvent arbetslinje även vid omsättning av deltagare.

I samverkansområdet deltar relativt många myndigheter som också bedriver många projekt tillsammans eller enskilt. Det ställer stora krav på rutinerna för beredning av gemensamt underlag till MSB inriktningsbeslut samt på kommunikation och förankring mellan sig avseende planerade projekt. Dessa rutiner behöver utvecklas.

5. Ekonomisk säkerhet

5.1 Deltagare och aktiviteter

Utpekade av förordning eller MSB	Regionala och lokala aktörer	Övriga
Arbetsförmedlingen Finansinspektionen Försäkringskassan Pensionsmyndigheten Riksgälden Skatteverket	Länsstyrelsen i Stockholm Stockholm stad	
Ordförandeskap år 2011		
Försäkringskassan t.o.m. 20110630. Riksgälden t.o.m. 20111231.		
Aktiviteter 2011	Arbetsgrupper 2011	
Antal heldagsmöten: 6	Ag Reservkraft	

5.2 Arbete år 2011

Inom Samverkansområdet Ekonomisk säkerhet har under året genomförts ett projekt för att säkerställa tillgången på bränsle för reservkraftsverk vid mer omfattande elbortfall. Projektet har skapat förutsättningar för att sluta särskilda avtal med dieselleverantörer som garanterat leveranser i händelse av längre elstörningar. Privata aktörer inom sektorn informerades om möjligheten till avtalen.

Deltagarna i samverkansområdet initierade 2010 med medel från anslag 2.4 Krisberedskap ett uppdrag till Mittuniversitet att studera hur informationen under finanskrisen hanterades. I november 2011 kom en första rapport: "Konsten att kommunicera oro utan att oro". Uppdraget löper under tre år och samverkansområdet fortsätter följa det arbetet genom avrapporteringar från projektet.

Deltagarna har vid sina möten aktivt sökt ny information inom viktiga områden. Därför har särskilda föredragningar gjorts av MSB:s experter inom områdena mobil kryptering, särskilda krav på myndigheter ur ett CBRN-perspektiv samt MSB:s arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet.

Samverkansområdet samarbetar med Finansiella sektorns privat-offentliga samverkansgrupp (FSPOS), bland annat genom att samverkansområdets ordförande och vice ordförande också ingår i FSPOS styrelse. Därmed finns en tydlig koppling till strategiska aktörer inom hela den ekonomiska och finansiella sektorn. Genom FSPOS har bland annat en analys tagits fram av den

Datum
2012-02-21

Diariernr
2011-6093

finansiella sektorns risker och beroenden inom Stockholmsområdet, Riskbild Stockholm. Baserat på den drivs arbetet med åtgärder vidare.

Kommentar om uppgifter som anges i förordning

Uppgifternas hela ordalydelse återfinns på sidan 4

Uppgift	Kommentar
<i>Samverkan med länsstyrelserna</i>	Sveriges finansiella centrum finns i Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholm deltar i aktivt i arbetet.
<i>Samverkan med övriga som är berörda</i>	Genom FSPOS sker samverkan med den finansiella sektorn.
<i>EU och internationella frågor</i>	Har inte tagits upp specifikt i årets arbete.
<i>Forsknings-, utvecklingsinsatser och erfarenhetsåterföring</i>	En gemensam studie bedrivs genom Mittuniversitet.
<i>Kompatibilitet i tekniska system</i>	Har inte tagits upp specifikt under året
<i>Deltagande i Rakel</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Övningsverksamhet</i>	Flera av deltagarna var med i övningen SAMÖ-KKÖ. Erfarenheter från övningen har tagits upp vid möten. En kommande övning har planerats.

5.3 MSB bedömning

Rapporten ”Alternativa utbetalningsvägar” som lämnades 2010 har ingått som underlag i den så kallade SKRIB-utredningen⁴ om samlad reglering för krishantering i det centrala betalssystemet. Även den följande SOU 2011:78 Stärkt krisberedskap i det centrala betalningssystemet uppmärksammar den. Det visar på den tyngd som finns i resultatet från samverkansområdets arbete.

Under 2011 har samverkansområdet i högre grad än tidigare arbetat för att söka 2:4-medel för gemensamma projekt, vilket nu resulterat i tre projekt med start år 2012. En svårighet som visat sig tydligt är att Skatteverkets ledning inte vill att Skatteverket ska ansvara för gemensamma projekt.

Arbetet i samverkansområdet kännetecknas av stort intresse och aktivt deltagande. Mötena har oftast en bra uppslutning. Den kommunala representationen har dock varit ganska låg med närvaro på endast två möten. Länsstyrelsens i Stockholms län har höjt ambitionsnivån genom att utse en ersättare till den ordinarie deltagaren.

⁴ En samlad reglering för stärkt krisberedskap mot allvarliga tekniska fel och störningar i det centrala betalningssystemet (FI2010/1619).

6. Geografiskt områdesansvar

6.1 Deltagare och aktiviteter

Utpekade av förordning eller MSB	Regionala och lokala aktörer	Övriga
Länsstyrelserna (21 st) MSB Lantmäteriet	Linköpings kommun Sandvikens kommun Landstinget i Gävleborg	

Ordförandeskap år 2011

Länsrådet i Värmland, som också har bevakningsansvar för Krisberedskap i länsrådsregionen.

Aktiviteter 2011

Antal heldagsmöten: 7
(3 tvådagarsmöten samt 1 heldag)

Arbetsgrupper 2011

Ag Samverkan och ledning
Ag Kompetensutveckling
Ag för samverkan med Försvarsmakten

6.2 Arbete år 2011

Arbetsgruppen för Samverkan och ledning har tagit fram en vägledning för att utveckla och höja förmågan att hantera ledningsproblematik på regional nivå: *Länsstyrelsens samordningsansvar – ett koncept för samordning och inriktning vid stora olyckor och kriser* (MSB). Under året har fyra länsstyrelser använt metoden i sina län. Ett förberedande arbete har också utförts för att stödja motsvarande utvecklingsprocesser i flera län under 2012.

Diskussioner har förts om behovet av gemensam omvärldsanalys och myndigheterna inom samverkansområdet har fattat beslut om att arbeta vidare för att finna former för det.

Inom ramen för Arbetsgruppen Kompetensutveckling har en workshop genomförts för att utveckla Trafikverkets samverkan med regionala och lokala aktörer. Det har skett mot bakgrund av att styrande riktlinjer för Trafikverkets externa samverkan ska tas fram. Förberedelser har även gjorts för att genomföra interaktiva kunskapskonferenser på olika teman för myndigheterna inom samverkansområdet.

Ett samarbete med MSB har lett till att flera länsstyrelser kommer att stödja insatser avseende informationssäkerhet med DNSSEC, det vill säga robust och säker adressering på Internet, i sina län.

Datum
2012-02-21

Diariernr
2011-6093

Kommentar om uppgifter som anges i förordning

Uppgifternas hela ordalydelse återfinns på sidan 4

Uppgift	Kommentar
<i>Samverkan med länsstyrelserna</i>	Alla länsstyrelser ingår.
<i>Samverkan med övriga som är berörda</i>	Trafikverket och NordSam har samverkat kring en Norrlandsstudie med ett översvämningsscenario.
<i>EU och internationella frågor</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Forsknings-, utvecklingsinsatser och erfarenhetsåterföring</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Kompatibilitet i tekniska system</i>	Med Teknisk infrastruktur har ett ev. utbildningspaket till länsstyrelserna inom området teknisk infrastruktur diskuterats.
<i>Deltagande i Rakel</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Övningsverksamhet</i>	Visst informationsutbyte har skett.

6.3 MSB bedömning

Samverkansområdet har under året fått en mer långsiktig inriktning med tydligare fokus på frågor kring det geografiska områdesansvaret. Arbetet koncentreras till några prioriterade frågor, det lokala perspektivet har stärkts och arbetet har kompletterats med en mer långsiktig omvärldsanalys. För att fördjupa arbetet på olika områden har de planerade mötena under 2011 utökats till tvådagarsmöten.

Representationen från länsstyrelserna är mycket god vid mötena. Deltagarna ser dock svårigheter i att utöka arbetet och delta i den utsträckning som motiveras av vägledningen. MSB och Lantmäteriet har tagit aktiv del i arbetet, men deltagarna behöver arbeta vidare med att integrera Lantmäteriet i arbetet för att dra nytta av dess kompetens.

MSB konstaterar att myndigheterna inom samverkansområdet i större utsträckning har börjat utföra uppgifter mellan mötena, antingen i arbetsgrupper, andra konstellationer eller via de tre länsgrupperingarna NordSam, ÖSAM och Sydlänssamverkan⁵. Samverkansområdet bör sträva efter att ytterligare fördela arbetet mellan myndigheterna.

⁵ Nordsam – Samverkan mellan de nordligaste länen. ÖSAM – samverkan mellan länsstyrelserna i mellansverige. Sydsam – samverkan mellan länsstyrelserna i södra landet.

7. Skydd, undsättning, vård

7.1 Deltagare och aktiviteter

Utpekade av förordning eller MSB	Regionala och lokala aktörer	Övriga
Kustbevakningen MSB	Länsstyrelsen i Dalarna län	Försvarsmakten
Transportstyrelsen Rikspolisstyrelsen Sjöfartsverket Socialstyrelsen SMHI Tullverket	Länsstyrelsen i Västernorrlands län Västerviks kommun Landstinget i Västra Götaland	

Ordförandeskap år 2011

Tullverket

Aktiviteter 2011

Antal heldagsmöten:10
Övrigt: Studieresa till Finland om två heldagar.

Arbetsgrupper 2011

7.2 Arbete år 2011

Samverkansområdet har under år 2011 förberett tre gemensamma projektansökningar som beviljats för år 2012. De omfattar termer och begrepp, informationsdelning samt evakuering och utrymning. En myndighet är ansvarig för respektive projekt och samverkansområdet kommer att fungera som styrgrupp för alla projekten.

Under året har vägledningen varit styrande vid till exempel planering av arbetet och uppdatering av arbetsordning. Inriktningen för arbetet har uppdaterats, bland annat utifrån erfarenheter från SAMÖ-KKÖ. Ur denna inriktning har samverkansområdet tagit fram sitt underlag till inriktningen av anslag 2:4 Krisberedskap och fortsatt sitt arbete.

I samband med SAMÖ-KKÖ gjorde deltagarna i samverkansområdet en egen sammanställning av de erfarenheter och lärdomar de fått utifrån övningen. Den har sedan legat som ett av flera underlag till planering av det fortsatta arbetet.

Deltagarna i samverkansområdet har gemensamt genomfört en studieresa till Finland. Inrikesministeriet stod som värd och arrangerade information om uppbyggnaden av larmcentraler i Finland, Virve (Finlands motsvarighet till Rakel), den nya finska räddningstjänstlagen, arbetet med Hagadeklarationen

Datum
2012-02-21

Diariernr
2011-6093

och det finska krishanteringssystemet. Dessutom besöktes operativa myndigheten Gränsbevakningsväsendet.

Kommentar om uppgifter som anges i förordning

Uppgifternas hela ordalydelse återfinns på sidan 4

Uppgift	Kommentar
<i>Samverkan med länsstyrelserna</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Samverkan med övriga som är berörda</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>EU och internationella frågor</i>	Studieresan till Finland.
<i>Forsknings-, utvecklingsinsatser och erfarenhetsåterföring</i>	Har inte tagits upp specifikt under året.
<i>Kompatibilitet i tekniska system</i>	Tas till viss del upp i de gemensamma projekten som initierats
<i>Deltagande i Rakel</i>	MSB har informerat om utveckling av Rakel-systemet. Deltagarna har också varit engagerade samordningsforumet Rakel.
<i>Övningsverksamhet</i>	Olika övningar har lyfts under möten, till exempel Barents Rescue. Planerade och genomförda övningar tas upp för möjliggöra deltagande för fler samt sprida erfarenheterna och lärdomarna.

7.3 MSB bedömning

Deltagandet vid möten från myndigheterna har varit bra, undantaget deltagandet från Sjöfartsverket som helt saknat representation i samverkansområdet under perioden januari till augusti. Representationen från länsstyrelserna har också varit bristfällig under 2011. En representant från kommunerna har deltagit, men önskan är att två representanter finns utsedda. Försvarsmakten har tillkommit som ny deltagare i samverkansområdet. Trots den gemensamma överenskommelsen om arbetsformer i samverkansområdet om ett roterande ordförandeskap, har Rikspolisstyrelsen har av sagt sig sitt ansvar för uppdraget.

Arbetet under året har lett fram till tre projekt som beviljats finansiering av MSB. Det är de första gemensamma projekten i samverkansområdet.

Samverkansområdet hanterar frågor som i princip berör alla aktörer inom krisberedskapsområdet. Det är därför extra viktigt att de respektive myndighetsledningarna stödjer arbetet och att resultatet kommuniceras till andra samverkansområden.

8. MSB:s stöd till arbetet

8.1 Kontaktpersonerna

För varje samverkansområde ställer MSB en så kallad kontaktperson med en ersättare till förfogande för stöd till samverkansområdenas arbete. Totalt finns sex personer som disponerar cirka 75 procent av sin arbetstid till att på olika sätt utveckla och stötta arbetet.

8.2 Implementering av vägledningen

Under hösten 2009 genomfördes en utvärdering av samverkansområdenas arbete och det stöd som myndigheterna efterfrågade av MSB. Under år 2010 togs framkomna synpunkter och önskemål tillvara och en vägledning för arbetet utvecklades. Under år 2011 har underlaget tryckts i rapporten "Vägledning för arbetet i samverkansområden" (MSB februari 2011). Ett presentationsmaterial i powerpoint har också tagits fram som ett stöd för att informera om samverkansområdena.

I vägledningen anges de uppgifter som varje samverkansområde bör ta sig an och ett förslag till en årscykel anges. Den ansluter till MSB process för medelstillelning av anslag 2.4 Krisberedskap som MSB vill använda för att utveckla samverkan mellan myndigheterna.

Vid utvärderingen lyftes fram att ledamöterna önskade att deras representation av sina myndigheter tydliggjordes. Under år 2011 har MSB därför formellt begärt in namn på myndigheternas representanter i samverkansområdena och samtidigt angivit vad som krävs av representationen. MSB har även formellt beslutat om ordförande och vice ordförande, efter förslag från deltagarna i samverkansområdena.

Ett annat steg i implementeringen av vägledningen har varit att stimulera till deltagande av fler aktörer, inte minst från den privata sektorn. MSB har tagit fram en rapport med förslag på hur samverkansområdena kan utveckla privatoffentlig samverkan.

8.3 Mötesplats SO

Flera frågor inom krisberedskapsområdet är gemensamma för alla samverkansområden och är därför lämpliga att tas upp på gemensamma möten. Under rubriken *Mötesplats SO* har MSB arrangerat följande möten under år 2011.

För alla intresserade i berörda myndigheter och organisationer:

- Maj. Tema hot och risker.
- September. Workshop om omvärldsanalys och nationell riskbedömning.

Datum	Diariernr
2012-02-21	2011-6093

- November. Ordförandena presenterade arbetet i samverkansområdena i samband med mässan "Mötesplats Samhällssäkerhet" i Kista. Även en monter fanns på mässan för samverkansområdena.

För myndigheternas generaldirektörer och landshövdingar:

- Maj. Aktuella frågor inom krisberedskapsområdet; strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet, utvärdering av arbetet med nya influensan 2009, smitta i dricksvatten och informationssäkerhet.
- November. Diskussion om framtida utmaningar och möjligheter för samhällets arbete med skydd och beredskap samt samverkansområdenas utveckling.

För ordförandena:

- Februari. Möte med ordförande och vice ordförande för att stimulera samverkan mellan samverkansområdena och arbetet generellt.

För kommunernas och landstingens deltagare:

- Mars. Representanterna för de kommuner och landsting som deltar i samverkansområdena samlades för att diskutera det lokala perspektivet i samverkansområdena.

8.4 Övrigt stöd

MSB ger ett ekonomiskt bidrag till samverkansområdena för att stimulera gemensamma arbetsformer. Under året har totalt 700 000 kr avsatts för arbetet i form av bland annat måltider och lokaler i samband med möten, konsultstöd samt vissa gemensamma kostnader i samband med övningar, studiebesök och resor.

MSB har också gett andra former av stöd i olika sakfrågor.

Datum
2012-02-21

Diariernr
2011-6093

Bilaga – Gemensamma projekt 2011

Totalt pågick hos myndigheterna under år 2011 knappt 400 projekt finansierade med anslag 2.4 Krisberedskap. Fler av dessa tas upp på samverkansområdenas möten för kortare information. Nedan redogörs för de projekt som varit gemensamma i samverkansområdena 2011.

Teknisk infrastruktur
Inga gemensamma projekt finns för hela samverkansområdet. Några projekt bedrivs dock tillsammans av ett par myndigheter.
Transporter
<ul style="list-style-type: none">• Gemensam kommunikationsplan.• Konferensen Mötesplats Transporter arrangerad med branschorganisationer.• Gemensam krisutbildning för myndigheternas personal.• Planering av Norrlandsstudien, en sårbarhetsanalys för översvämningar.
Farliga ämnen
<ul style="list-style-type: none">• Övning Skåne med Malmö stad och Region Skåne. Bioterrorhändelse.• Arbetsgruppen för FoU-frågor har sammanställt underlag och förberett en workshop med olika aktörer 2012.• Laboratorieresponsnätverket har publicerat tre rapporter över delprojekt.• Planering för en gemensam informationsfilm. <p>Dessutom finns flera projekt där en del av myndigheterna arbetar tillsammans och som återkopplas till samverkansområdet. Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none">• Forum för beredskapsdiagnostik.• Forensiskt CB(RNE)-nätverk.
Ekonomisk säkerhet
<ul style="list-style-type: none">• Avtal för säkerställande av tillgång på drivmedel till reservkraft vid långvarigt elbortfall.• Gemensam studie: Information under finanskrisen, Mittuniversitetet.• Samarbete med Finansiella sektorns privatoffentliga samverkansgrupp.• Initiering av tre nya projekt: Samverkansövning 2013, Acceptabla leveransnivåer och Utredning om förhållande till lokal, regional och central nivå.
Geografiskt områdesansvar
<ul style="list-style-type: none">• Vägledning till stöd för länsstyrelsens samordning vid stora olyckor och kriser.• Arbete med att utveckla former för omvärldsanalys.• Workshop med Trafikverket samt regionala och lokala aktörer om samverkansformer. <p>Dessutom finns projekt där en del av myndigheterna arbetar tillsammans och som återkopplas till samverkansområdet. Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none">• Utvecklingsarbete i fyra län 2011 samt förberedelser för ytterligare ett tiotal län 2012 utifrån ovan nämnda vägledning.
Skydd, undsättning och vård
<ul style="list-style-type: none">• Initiering av tre projekt; Termer och begrep, Informationsdelning samt Evakuering och utrymning.